

Krúdyról, Álmoskönyvről, Wart Erzsébetről és rólam

Novák Zsüliet

Sohasem írtam Krúdyról. Eddig. Hosszabb ideig utasítottam el őt, mint hogy elfogadom. A bűne nem más volt, mint az *Álmoskönyv*.

Régebben minden háztartásban megtalálható volt valahányadik kiadása. Ezekben a helyeken sosem tapasztaltam, hogy a későbbi mentségére szolgáló szépirodalmi funkcióját is ellátta volna, csak gyakorlati tanácsai számítottak. Persze én, akinek akkoriban minden fekete vagy fehér volt, a kamaszok utálatos felsőbbrendűségével néztem le a meglett asszonyok kutatásait szerelemről, halálról, betegségekről, amelyhez Krúdy segédkezett nyújtott.

Ezekre felhúzott orral használtam azokat a szavakat, hogy didaktikus, giccses, ad absurdum, devalvál, hipotézis, ignorálandó, kommersz, fércmű és hasonlók. Biztos volt még a tarsolyomban ezekből az áporodott, sznob jelzőkből, de most csak ennyi jut az eszembe. Valószínűleg ezeket használtam vagy ezekhez kísértetiesen hasonlók. A szellemi sárba tiprás kamaszkorom egyik borzasztó szokása volt.

Voltak ebben társaim. A kicsit okos emberek együtt már nagyon bölcsnek hiszik magukat. Nevezzük ezt a lányt Krúdy kedvéért Wart Erzsébetnek. Hogy kerüljem a nosztalgia-mázt, E. ugyanolyan pimasz, pökhendi és mindemögött egy kicsit esetlen volt, mint én. A vele született betegségétől való félelmét cinizmusba zárta.

A cinizmus mondjuk még sohasem akadályozott meg semmiben egyetlen betegséget sem, így az szép lassan nőtt, növekedett, nagyobbra E.-nél, a pimaszságánál és cinizmusánál is sokkal nagyobbra. Én ekkor már nem túl sok dologról mertem beszélgetni Wart Erzsébettel. Szégyelltem bármit mondani tervekről, bulikról, srácokról. Csak könyvekről akartam beszélgetni. Azt éreztem, arról lehet. Vagy ő beszélt. Úgy is könnyebb volt. De nemcsak velem volt így. Utólag visszagondolva soha nem járt annyit a szája, mint az utolsó hónapjaiban. Pizok nehéz lehet úgy haldokolni, hogy közben folyamatosan beszélni kell.

Egyik nap azt mesélte el, hogy mit álmodott. És mivel most már csak én beszélek, kicsit ki is egészítem azt.

Éjfél utött az óra, amikor felébredt álombéli álmából. Felvette kabátját, a pirosat szörmegallérral, (ami soha nem ment igazán egyik ruhájához sem, mégis annyira ő

Novák Zsüliet 1983, Mezőtúr. 2009-ben végzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Karán, kommunikáció és művelődésszervező szakon. Író, újságíró, jelenleg Pomázon él. 2016-ban Móricz Zsigmond Ösztöndíjban részesült, 2017-ben az NKA alkotói támogatását nyert el. Második könyvén dolgozik, amely a „Sárgarigó, darázsfészek, nem is asszony, ki nem részeg” munkacímet viseli. Legutóbbi kötete: *Disznó vallomások*, AmbrooBook, 2014.

volt, hogy szerintem csak az összes többi ruhája nem ment ehhez az egy kabáthoz). Felhúzta a szalagavatóra vásárolt magas sarkú cipőjét, (amiben nem tudott igazán szépen járni, csak olyan darabosan, viszont ebbéli hiányosságát mindig diadalmas mosollyal ellensúlyozta. Bezzeg most, kecsesen sétált benne, mint egy gazella). Szóval már a kabátban és a lehetetlen magas sarkúban megfésülte sok haját, amely állítása szerint sokkal-sokkal több, mint eddig bármikor. Kiment a kapun, senkit nem ébresztett fel, senkitől nem köszönt el, csak elsétált, mint a modellek. Egyetlen csillag világított az égen, abba az irányba indult.

Sírtam. Persze, hogy sírtam. Nem tudtam erre mit mondani. Tudna valaki? És akkor azt mondta, hogy vegyük elő az Álmoskönyvet és keressem ki, hogy éjszakai utazás.

„Éjszakai utazás: Utazás, amely nem lesz szerencsés.”

Csak legyintett és utasított, lapozzak tovább! Keressem ki, hogy éjjél! Az volt utána írva, hogy „félelem”. Nem érdekelte. Meg kellett nézmem a fésülködést. Az sem illett szerinte ide. Aztán az órát. Engedelmesen fölolvastam, hogy „ha fehér és fekete színekben látnánk: nehéz betegség. A toronyóra: „hosszú utazás.” Nem volt elégedett. Kilyukadtunk az álom végére, a sarkcsillaghoz. Azt írta az Álmoskönyv, hogy az szerencsét jelent.

Na látod, mondta elégedetten. Kicsit sem cinikusan.

Persze az én Wart Erzsébetem nem éjszaka halt meg. Nem köszönés nélkül távozott. Nem a piros kabátjában temették el. Viszont megbocsájtottam Krúdynak az Álmoskönyvet. Néha forgatom is. Azt hiszem, megtanultam látni benne valami ártatlant és reményteljeset az emberekről, ami sokkal több és szebb, mint az álmaik. Talán több, mint az Álmoskönyv. Annyi, mint Krúdy.

Jámborné Balog Tünde: *Szomorú szerelem*
(Krúdy Gyula: *Álmoskönyv* - illusztráció)